

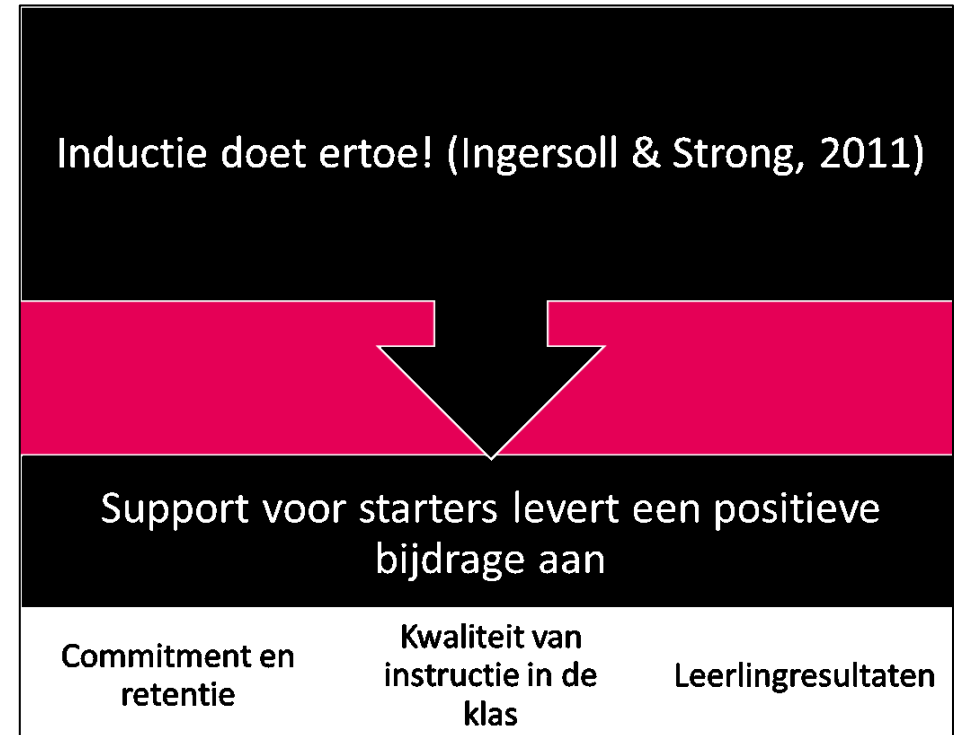
WEBINAR BELOFTEVOLLE STRATEGIEËN IN DE AANPAK VAN HET LERARENTEKORT

ERVARINGEN MET INDUCTIETRAJECTEN IN SCHOLEN VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS

16 APRIL 2024
ELINE DEN TUINDER
KYLE VAN DEN LANGENBERG
KATRIJN OPSTOEL
HELMA OOLBEKKINK-MARCHAND

BELANG VAN INDUCTIE

- Lerarentekort (o.a. Adriaens et al., 2021)
- Uitval starters (o.a. Noordzij & Van der Grift, 2020)
- Goede begeleiding en werkomstandigheden (o.a. Van den Ende et al., 2015)

ELEMENTEN VAN INDUCTIE

- Enculturatie
- Taakbeleid
- Begeleiding pedagogisch-didactisch handelen
- Professionele ontwikkeling
- Werving & selectie
- Beoordeling

Runhaar et al., 2019

The screenshot shows the VORAAD website. The logo 'VORAAD' is in the top left, with the tagline 'Vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs'. A navigation menu in the top right includes 'STARTWIJZER', 'DOEL', 'WERKWIJZE', and 'ACHTERGROND'. The main heading is 'Startwijzer VO'. Below this, the text asks 'Voor wie is de Startwijzer VO?' and lists target roles: 'Ben je...' followed by a bulleted list: 'een startende leraar (< 3 jaar leraar)', 'een begeleider van startende leraren', 'een collega van de startende leraar uit de vaksectie', 'een teamleider', 'een HRM-functionaris', and 'een schoolleider?'. Each item has a red information icon. Below the list, it says 'Dan kun je aan de slag met de Startwijzer VO.' and 'Wil je de Startwijzer VO inzetten op de school waar je werkt? Dan is stap 1: het aanmaken van een schoolaccount. Dat doet bijvoorbeeld de schoolleider, een HRM-functionaris of een opleidingscoördinator.' A link at the bottom says 'Klik hier om een schoolaccount aan te maken.'

HUIDIG ONDERZOEK

Hoe worden essentiële inductie-elementen vormgegeven en ervaren op scholen in het voortgezet onderwijs?

OPZET ONDERZOEK

- Semigestructureerde groepsinterviews (elementen Startwijzer)
- 15 vo scholen
  - 54 starters
  - 63 stakeholders (bijv. P&O, schoolopleiders, coaches, etc.)
- Analyse: inductie-elementen en overkoepelende thema's

BEVINDINGEN

Enculturatie

- Aandacht voor de start
- ‘Tussentijds starten’
- Informatie *overload*

Taakbeleid

- Werkdrukreductie wisselend
- Mentoraat 1^e jaar
- Aanstellen begeleiders: praktisch

“Wanneer je als starter in september begint, zijn de zaken goed geregeld. Bij de tussentijdse instroom is dit wel wat lastiger” (starter)

BEVINDINGEN

Pedagogisch-didactisch handelen

- Observeren en nagesprek: wisselend beeld
- POP vaak geen structurele plek

Professionele ontwikkeling

- Mogelijkheden maar weinig ruimte gevoeld, genomen of geboden

“Starters kunnen geneigd zijn om het aanbod voor professionele ontwikkeling of hulp af te slaan” (stakeholder)

BEVINDINGEN

Beoordeling

- Duidelijke scheiding
- Behoeft meer afstemming

Werving & selectie

- Positief beeld
- Krapte / weinig keuze
- Bespreken wederzijdse verwachtingen
wisselend

“Er is niet altijd de luxe om de perfecte fit te organiseren” (stakeholder)

BEVINDINGEN

Spanningen ideaal en werkelijkheid

- Werkdrukreductie vs tekorten
- Begeleiding starters vs beschikbare tijd
- Professionalisering vs ruimte voelen

“In het eerste jaar wordt er gestreefd om starters niet te belasten met de rol van coach/mentor. In de praktijk gebeurt dit wel omdat er heel hard mensen nodig zijn.” (stakeholder)

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- Aandacht voor inductie
- Essentiële aspecten in de basis aanwezig
- Bewustwording spanningen ideaal en werkelijkheid
- Oog blijven hebben voor de starter
- Passende ondersteuning bieden
- Afstemming tussen stakeholders & tussen stakeholders en starters

Wat is volgens jou het meest urgent om aan te pakken als het gaat om inductietrajecten voor startende leraren?

Welke kansen zie je?

CONTACT

Eline.dentuinder@han.nl

Katrijn.opstoel@han.nl

Kyle.vandenlangenberg@han.nl

REFERENTIES

- Adriaens, H., Fontein, P., & De Vos, K. (2021). De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel: po, vo en mbo (Rapport). Centerdata Research Institute. Geraadpleegd op 19 juni 2023, van <https://www.voion.nl/media/5788/detoekomstige-arbeidsmarkt-voor-onderwijspersoneel-povo-en-mbo-2022-2032.pdf>
- Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of Educational Research*, 81(2), 201-233. <https://doi.org/10.3102/0034654311403323>.
- Noordzij, T., & Van der Grift, W. J. C. M. (2020). Uitval van bevoegde leraren in het voortgezet onderwijs tijdens de inductiefase. *Pedagogische studiën*, 97(2). Geraadpleegd op 19 juni 2023, van <https://platform.openjournals.nl/pedagogischestudien/article/view/13675>.
- Runhaar, P., Gulikers, J., Wesselink, R., & Wallenaar, M. (2019). Start Wijzer! Een brede blik op verbetering van inductie. In Helms-Lorenz, M., Schellings, G., & Runhaar, P. (Eds.), *Begeleiding startende leraren. Praktijk en theorie*. Garant Publishers.
- Van den Ende, I., Donker van Heel, P., & De Vreede, R. (2015). *Gesteund bij de start: Cruciale factoren bij de professionalisering van startende mbo-docenten (Onderzoeksrapport)*. Panteia.